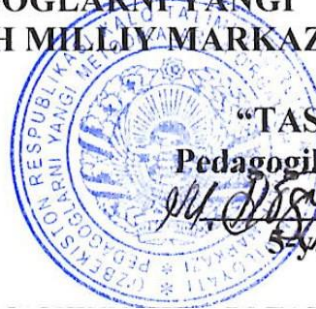

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYATI PEDAGOGLARNI YANGI
METODIKALARGA O‘RGATISH MILLIY MARKAZI

“TASDIQLAYMAN”

Pedagogika markazi direktori

M. Abdullayeva

5-yanvar 2024-yil

UMUMIY O‘RTA TA’LIM MAKTAB PSIXOLOGLARI TABAQALASHTIRILGAN UZLUKSIZ KASBIY
RIVOJLANTIRISH KURSINING ISHCHI O‘QUV REJASI

Malaka yo‘nalishi: **Umumiy o‘rta ta’lim maktab psixologlari**

Malaka oshirish kursi muddati: **1 hafta (36 soat)**

Tabaqa: **4-tabaqa**

№	O‘quv blok moduli va mavzular nomi	Umumiy o‘quv yuklama hajmi	O‘quv mashg‘ulotlari (soatlari)			Mustaqil ta’lim
			Jami	Ma’ruza	Amaliy mashg‘ulot	
1.	Ta’lim jarayonini psixologik-pedagogik ta’minlash	18	14	6	8	4
1.1.	Psixologning psixologik-pedagogik faoliyatini rejalashtirish	2	2	2		
1.2.	Ta’lim dasturlarini amaliyotga tatbiq etishda psixologik-pedagogik va metodik ta’minoi	6	4	2	2	2
1.3.	Ta’lim jaravoni ishtirokchilariga psixologik maslahat berish	6	4	2	2	2
1.4.	Bolalar va ta’lim oluvchilar bilan olib boriladigan ijtimoiy-psixologik va rivojlantiruvchi ishlar	2	2		2	
1.5.	Kasbga yo’nallirish, ta’lim oluvchilarga kasbiy o’z o’zini aniqlashda ko’maklashish	2	2		2	
2.	Nogironligi bo‘lgan, alohida saqlash sharoitlariga muhtoj shaxslar va iqtidorli ta’lim oluvchilarga psixologik-pedagogik yordam ko‘rsatish	26	18	6	12	8
2.1.	Bolalar va ta’lim oluvchilarni psixologik tashxislash	4	2	2		2
2.2.	Ta’lim oluvchilarning rivojlanishida xulq-atvorlaridagi buzilish va og‘ishlarning psixologik profilaktikasi	12	8	2	6	4
2.3.	Ta’lim oluvchilarning xulq-atvorlari va rivojlanishini ijtimoiy-psixologik qo‘llab-quvvatlash	6	4	2	2	2
2.4.	Ta’lim jaravoni ishtirokchilari ta’lim-larbiyasining psixologik jihatlarini	2	2		2	
2.5.	Inklyuziv ta’lim asoslari	2	2		2	
3.	Ta’lim muhiti qulayligi va xavfsizligini psixologik ekspertizasi (baholash)	2	2		2	
3.1.	Ta’lim muhiti qulayligi va xavfsizligini psixologik baholash	2	2		2	
4	Kasbiy rivojlanish	2	2	2		
4.1.	O‘z-o‘zini rivojlantirish va kasbiy o‘shirish	2	2	2		
Jami:		48	36	14	22	12

Izoh:

O‘quv rejadagi bloklar va o‘quv modullarining nomlanishini. Shuningdek mashg‘ulot turlariga (nazariy, amaliy mashg‘ulot, mustaqil ta’lim) ajratilgan soatlar miqdoriga 15 foizgacha o‘zgartirilishi mumkin; malaka oshirish kursi tashkilotchilarining kurs yakunidagi natijalari o‘quv modullari bo‘yicha jamlangan umumiy kredit birligi hamda yakuniy oqozorl orqali helgilanadi;

uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimida umumiy o‘rta ta’lim muassasalari pedagog xodimlari tomonidan to‘planishi lozim bo‘lgan kreditlarning (akademik soatlarning) eng kam hajmi yiliga 18 kredit (36 soat) ni tashkil qiladi;

mustaqil ta’lim fan yo‘nalishidan kelib chiqib namunaviy o‘quv dasturlarda keltirilgan lalablar asosida tashkil etiladi va Va’irlkning maxsus ko‘rsatmasi baholanadi

Ushbu o‘quv reja malaka oshiruvchi rahbar va pedagog kadrlarning quyidagi toifalari uchun amal qiladi:

Umumiy o‘rta ta’lim maktab psixologlari:

O‘quv va metodik ishlar bo‘yicha

direktor o‘rinbosari

O‘quv jarayoni tashkil etish

bo‘limi boshlig‘i

Pedagogika va psixologiya, ta’lim

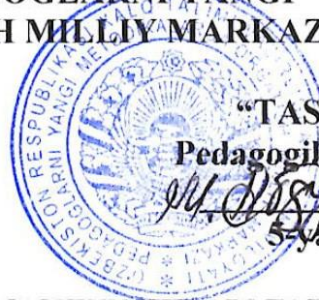
texnologiyalari kafedrasi mudiri

O. Jabborov

O. Qurbonov

Q. Azizova

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYATI PEDAGOGLARNI YANGI
METODIKALARGA O‘RGATISH MILLIY MARKAZI

“TASDIQLAYMAN”

Pedagogika markazi direktori

M. Abdullayeva

5-yanvar 2024-yil

UMUMIY O‘RTA TA’LIM MAKTAB PSIXOLOGLARI TABAQALASHTIRILGAN
UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISH KURSINING
ISHCHI O‘QUV-MAVZU REJASI

Malaka yo‘nalishi: **Umumiy o‘rta ta’lim maktab psixologlari**

Malaka oshirish kursi muddati: **1 hafta (36 soat)**

Tabaqa: **4-tabaqa**

№	O‘quv blok moduli va mavzular nomi	Umumiy o‘quv yuklama hajmi	O‘quv mashg‘ulotlari (soatlari)			Mustaqil ta’lim
			Jami	Ma’ruza	Amaliy mashg‘ulot	
1.	Ta’lim jarayonini psixologik-pedagogik ta’minlash	18	14	6	8	4
1.1.	Psixologrting psixologik-pedagogik faoliyatini rejalashlrish	2	2	2		
1.1.1	Psixologrting psixologik-pedagogik faoliyatini rejalashlrish masalalari	2	2	2		
1.2.	Ta’lim dasturlarini amaliyotga tatbiq etishda psixologik-pedagogik va metodik ta’minoi	6	4	2	2	2
1.2.1.	Ta’lim sohasidagi qonunchilik va ta’lim oluvchilar oilasining xususiyatlari	4	2	2		
1.2.2.	Psixologik-pedagogik fan metodologiyasi, pedagogik psixologiya asoslari	4	2		2	
1.3.	Ta’lim jaravoni ishtirokclnlariga psixologik maslalial berish	6	4	2	2	2
1.3.1.	Zamonaviy ta’lim nazariyalari	2	2	2		
1.3.2.	Bola huquqlari va bolalar ta’limi sohasidagi xalqaro normalar va shartnomalar	2	2		2	
1.4.	Bolalar v a ta’lim oluvchilar bilan olib boriladigan jtimoiy-psixologik va rivojlantiruvchi ishlar	2	2		2	
1.4.1.	Bolalar v a ta’lim oluvchilar bilan olib boriladigan jtimoiy-psixologik va rivojlantiruvchi ishlar masalalari	2	2		2	
1.5.	Kasbga yo’nallirish, ta’lim oluvchilarga kasbiy o’z o’zini aniqlashda ko’maklashish	2	2		2	
1.5.1.	Kasbga yo’nallirish, ta’lim oluvchilarga kasbiy o’z o’zini aniqlashda ko’maklashish masalalari	2	2		2	
2.	Nogironligi bo’lgan, alohida saqlash sharoitlariga muhtoj shaxslar va iqtidorli ta’lim oluvchilarga psixologik-pedagogik yordam ko’rsatish	26	18	6	14	8
2.1.	Bolalar va la’lim oluvchilami psixologik tashxislash	4	2	2		2
2.1.1.	Bolalar va la’lim oluvchilami psixologik tashxislash masalalari	2	2	2		
2.2.	Ta’lim oluvchilaming rhojlanishida xulq-alvorlaridagi buzilish	12	8	2	6	4

	va og'ishlarning psixologik profilaktikasi					
2.2.1.	O'zbekiston Respublikasining malaka va kasbiy mahoratini oshirish sohasidagi qonunchilik asoslari	2	2	2		
2.2.2.	Ijtimoiy-psixologik iqlimni sozlash usullari	2	2		2	
2.2.3.	Kasbiy va ijtimoiy-psixologik moslashuv nazariyalari	2	2		2	
2.2.4.	Bola huquqlari va bolalar ta'limi sohasidagi xalqaro normalar va shartnomalar	2	2		2	
2.3.	Ta'lim oluvchilarning xulq-atvorlari va rivojlanishini ijtimoiy-psixologik qo'llab-qmvatlash	6	4	2	2	2
2.3.1.	Ta'lim oluvchilarning xulq-atvorlari va rivojlanishi masalalari	2	2	2		
2.3.2.	Ta'lim oluvchilarni ijtimoiy-psixologik qo'llab-qmvatlash usullari	2	2		2	
2.4.	Ta'lim jaravoni ishtirokchlari ta'lim-larbiyasining psixologik jihatlar	2	2		2	
2.4.1.	Ta'lim jaravoni ishtirokchlari ta'lim-larbiyasining psixologik jihatlar masalalari	2	2		2	
2.5.	Inklyuziv ta'lim asoslari	2	2		2	
2.5.1.	Inklyuziv ta'lim asoslari masalalari	2	2		2	
3.	Ta'lim muhiti qulayligi va xavfsizligini psixologik ekspertizasi (baholash)	2	2		2	
3.1.1.	Ta'lim muhiti qulayligi va xavfsizligini psixologik baholash masalalari	2	2		2	
4.	Kasbiy rivojlanish	2	2	2		
4.1.1.	O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish masalalari	2	2	2		
Jami:		48	36	14	22	12

O'quv va metodik ishlar bo'yicha
direktor o'rinbosari

O. Jabborov

O'quv jarayoni tashkil etish
bo'limi boshlig'i

O'. Qurbonov

Pedagogika va psixologiya, ta'lim
texnologiyalari kafedrasini mudiri

Q. Azizova

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYATI PEDAGOGLARNI YANGI
METODIKALARGA O‘RGATISH MILLIY MARKAZI**

“TASDIQLAYMAN”

Pedagogika markazi direktori

M. Abdullayeva **M. Abdullayeva**

5-yanvar 2024-yil

**PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA, TA’LIM TEXNOLOGIYALARI
KAFEDRASI**

**UMUMIY O‘RTA TA’LIM MAKTAB PSIXOLOGLARI
TABAQALASHTIRILGAN UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISH
KURSINING ISHCHI O‘QUV DASTURI
(4-tabaqa)**

“Kelishildi”

**O‘quv va metodik ishlar
bo‘yicha direktor o‘rinbosari**

O. Jabborov

Kafedra mudiri

Q. Azizova

Malaka yo‘nalishi: Umumiy o‘rta ta’lim maktab psixologlari

Andijon – 2024-yil

Mazkur ishchi o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining 2023-yil 15-dekabrdagi 70-XDFU-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan namunaviy o'quv dasturi asosida tayyorlangan hamda Andijon viloyati pedagogika markazi Maktabgacha, boshlang'ich va maxsus ta'lim metodikalari kafedrasining 2024-yil 4-yanvardagi 1-sonli yig'ilishida ma'qullangan va Ilmiy-metodik kengashining 2024-yil 5-yanvardagi 1-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:	Q.Azizova	Pedagogika va psixologiya, ta'lim texnologiyalari kafedrasini mudiri
	R.Latibjonov	Pedagogika va psixologiya, ta'lim texnologiyalari kafedrasini katta o'qituvchisi

Taqrizchi:	O.Jabborov	-Andijon viloyati pedagoglarni yangi metodikalarga o'rgatish milliy markazi o'quv va metodik ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari.
	G.Usmonova	-Pedagogika va psixologiya, ta'lim texnologiyalari kafedrasini o'qituvchisi

KIRISH

Ushbu namunaviy o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyev rahbarligidagi 2023-yil 23-avgust kuni kengaytirilgan videoselektor yig'ilish qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 11-maydagi "2022-2026-yillarda maktab ta'limini rivojlantirish bo'yicha milliy dasturni tasdiqlash to'g'risida"gi PF-134-son farmoni, 2019-yil 29-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5712-son farmoni, 2021-yil 25-yanvardagi "Xalq ta'limi sohasidagi ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo'llab-quvvatlash hamda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4963-son qarori va Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 12-iyuldagi "O'quvchilarni psixologik-pedagogik qo'llab-quvvatlash ishlarini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi 577-son qarori, 2022-yil 17-yanvardagi "Xalq ta'limi xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini tashkil etish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi 25-son qarorlarida belgilangan vazifalar hamda Xalq ta'limi vazirining 2022-yil 20-apreldagi "Davlat ta'lim talablarini tasdiqlash to'g'risida"gi 121-son buyrug'i ijrosini ta'minlash maqsadida, shuningdek, umumiy o'rta ta'lim tashkiloti psixologlarining kasbiy standartlari asosida psixolog kadrlarning malakasini oshirishning ilg'or va shaffof tashkiliy-huquqiy mexanizmlarini tatbiq etish yo'li bilan umumiy o'rta ta'lim tizimida kadrlar siyosatini shakllantirishning zamonaviy tamoyillarini joriy etish bo'yicha belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, zamonaviy talablar asosida umumiy o'rta ta'lim tashkilotlari psixolog kadrlari malakasini oshirish jarayonlarining mazmunini takomillashtirish hamda ularning kasbiy kompetentligini muntazam oshirishni nazarda tutadi.

Dastur mazmuni Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2023-yil 15-noyabrdagi 540-son buyrug'i asosida o'tkazilgan diagnostik test natijalari ko'ra, o'quv fanlarining nazariyasi va amaliyoti uyg'unligini ta'minlash, ta'limdagi ilg'or yutuqlarni o'rganish, inklyuziv ta'limga qadriyatli munosabat, o'quv-tarbiya jarayonini modellashtirish va uni ta'lim jarayoniga tatbiq etish, ta'limda raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish, XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirish: 4K - tanqidiy va kreativ fikrlash, hamkorlikda ishlash va kommunikativlik ko'nikmalarini shakllantirish hamda tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish bo'yicha tegishli yangi bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni shakllantirishga yo'naltirilgan.

O'quv modullarining mazkur dastur doirasida taqdim etilayotgan mazmuni umumiy o'rta ta'lim tashkilotlari psixolog kadrlarining malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligiga qo'yiladigan umumiy malaka talablari asosida shakllantirilgan bo'lib, psixologlarning o'z kasbiy faoliyatiga doir zamonaviy bilim va innovatsiyalar, ilg'or xorijiy tajribalardan samarali foydalanish hamda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini ta'lim-tarbiya jarayoniga keng tatbiq etish darajasini oshirish hisobiga ularning uzluksiz kasbiy rivojlanishini nazarda tutadi.

Umumiy o'rta ta'lim tashkiloti psixologlarining uzluksiz kasbiy rivojlantirish kursi namunaviy o'quv dasturi, umumiy o'rta ta'lim tashkiloti psixologlari kasbiy standartida belgilangan kompetensiyalar va diagnostik test natijalari asosida IV tabaqada shakllantirilgan tayanch o'quv rejasining 4 ta blok tarkibidagi quyidagi 12 ta o'quv moduli mazmunini o'z ichiga oladi:

I. Ta'lim jarayonini psixologik-pedagogik ta'minlash

- 1.1. Psixologning psixologik-pedagogik faoliyatini rejalashtirish.
- 1.2. Ta'lim dasturlarini amaliyotga tatbiq etishda psixologik-pedagogik va metodik ta'minot.
- 1.3. Ta'lim jarayoni ishtirokchilariga psixologik maslahat berish.
- 1.4. Bolalar va ta'lim oluvchilar bilan olib boriladigan ijtimoiy-psixologik va rivojlantiruvchi ishlar.

- 1.5. Kasbga yo'naltirish ta'lim oluvchilarga kasbiy o'z o'zini anglashda ko'maklashish.

II. Nogironligi bo'lgan, alohida saqlash sharoitlariga muhtoj shaxslar va iqtidorli ta'lim oluvchilarga psixologik-pedagogik yordam ko'rsatish

- 2.1. Bolalar va ta'lim oluvchilarni psixologik tashxislash.
- 2.2. Ta'lim oluvchilarning rivojlanishida xulq-atvorlaridagi buzilish va og'ishlarning psixologik profilaktikasi.
- 2.3. Ta'lim oluvchilarning xulq-atvorlari va rivojlanishini ijtimoiy-psixologik qo'llab-quvvatlash.
- 2.4. Ta'lim jarayoni ishtirokchilari psixologik ta'lim-tarbiyasining psixologik jihatlari.
- 2.5. Inklyuziv ta'lim asoslari.

III. Ta'lim muhiti qulayligi va xavfsizligining psixologik baholash.

- 3.1. Ta'lim muhiti qulayligi va xavfsizligini psixologik baholash.

IV. Kasbiy rivojlanish

- 4.1. O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish.

Kursning maqsadi va vazifalari

Kursning maqsadi: ta'lim-tarbiya jarayoni samaradorligini oshirish uchun zarur bo'ladigan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarni zamonaviy yondashuvlar, malaka talablari asosida muntazam yangilash, ularning kasbiy faoliyatga doir kompetentligini rivojlantirish.

Kursning vazifalari: tinglovchilarga jamiyatda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar mazmuni kengroq tushuntirish, ta'lim-tarbiya jarayonini sifatli va samarali tashkil etishning metodologik asoslarini singdirish.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar: ushbu talablar umumiy o'rta ta'lim tashkiloti pedagog-psixologining kasb standarti asosida, tegishli yo'nalish bo'yicha umumiy o'rta ta'lim tashkiloti psixolog kadrlarining malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligi hamda kompetentligiga qo'yiladigan malaka talablari bilan belgilanadi.

Kurs hajmi

Uzluksiz kasbiy rivojlantirish kursining hajmi **144 soatni** tashkil etadi. Mazkur soatlar har bir tabaqa uchun **3 yillik** muddat kesimida quyidagicha taqsimlanadi.

I tabaqa ta'lim dasturi - kasbiy mahorati va bilim ko'rsatkichlari yuqori psixolog kadrlar uchun 3 yil davomida 108 soat ishlab chiqarishdan ajralmagan holda malaka oshirish va 36 soat mustaqil ta'lim shaklida tashkil etiladi. Jumladan:

birinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralmagan holda malaka oshirish;

ikkinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralmagan holda malaka oshirish;

uchinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralmagan holda malaka oshirish.

II tabaqa ta'lim dasturi - kasbiy mahorati va bilim ko'rsatkichlari yaxshi bo'lgan psixolog kadrlar uchun 72 soat ishlab chiqarishdan ajralmagan holda, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda malaka oshirish hamda 36 soat mustaqil ta'lim shaklida tashkil etiladi. Jumladan:

birinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralmagan holda malaka oshirish;

ikkinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda malaka oshirish;

uchinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralmagan holda malaka oshirish.

III tabaqa ta'lim dasturi - kasbiy mahorati va bilim ko'rsatkichlari qoniqarli psixolog kadrlar uchun 36 soat ishlab chiqarishdan ajralmagan holda, 72 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda malaka oshirish hamda 36 soat mustaqil ta'lim shaklida tashkil etiladi. Jumladan:

birinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda malaka oshirish;

ikkinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralmagan holda malaka oshirish;

uchinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda malaka oshirish.

IV tabaqa ta'lim dasturi - kasbiy mahorati va bilim ko'rsatkichlari past bo'lgan psixolog kadrlar uchun 108 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda malaka oshirish va 36 soat mustaqil ta'lim shaklida tashkil etiladi. Jumladan:

birinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda malaka oshirish;
ikkinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda malaka oshirish;
uchinchi yil - 12 soat mustaqil ta'lim, 36 soat ishlab chiqarishdan ajralgan holda malaka oshirish.

**Umumiy o'rta ta'lim tashkiloti psixologlari uzluksiz kasbiy rivojlantirish kursi o'quv
rejasidagi modullarining mazmuni**

I. TA'LIM JARAYONINI PSIXOLOGIK-PEDAGOGIK TA'MINLASH

1.1. Psixologning psixologik-pedagogik faoliyatini rejalashtirish

1-mavzu: Psixologning psixologik-pedagogik faoliyatini rejalashtirish masalalari. (2-soat ma'ruza)

O'quv dasturlari va davlat ta'lim standartlari, normativ-huquqiy hujjatlar va ulardan psixolog faoliyatini rejalashtirishda foydalanish (ta'lim tizimining tuzilishi va funksiyalari, maqsadlari, huquqiy asoslari, ta'lim muassasalarining tashkil etilishi va faoliyati). Biologik, madaniy va ijtimoiy omillarning ta'lim oluvchilarning bilim va ta'lim xususiyatlariga ta'siri.

Kognitiv rivojlanish xususiyatlari. Ota-onalar (ularni almashtiradigan shaxslar) va psixologning ta'lim oluvchilarning to'liq rivojlanishiga ta'sir qiluvchi yondashuvi o'rtasidagi farqlar.

Ta'lim jarayonini, shuningdek, qaror qabul qilish, rejalashtirish va monitoringdagi ma'lumotlarni baholash va qayta ishlash usullari. Bolalar va ularning ota-onalariga (ularning o'rnini bosuvchi shaxslarga) psixologik xizmat ko'rsatish uchun zarur bo'lgan talablar doirasida yosh psixologiyasi asoslari.

Bolalarni jamiyatdagi hayotga tayyorlash uchun psixologik xizmatlar ko'rsatishning turli usullari (o'qitish, maslahat berish, o'qitish) va ularni rejalashtirishda qo'llash. Belgilangan psixologik va pedagogik maqsadlarga erishish uchun turli rejalarni tayyorlash tuzilmalari va tamoyillari.

Bolalar va ularning ota-onalari (ularning o'rnini bosuvchi shaxslar) bilan ta'lim va tarbiya jarayonlarini tashkil etishni samarali rejalashtirish uchun umumiy psixologiya tamoyillari.

Psixologning kasbiy faoliyatini rejalashtirish uchun AKT asoslari. Ta'lim oluvchilarning ijtimoiylashuv ko'nikmalari va psixologik salomatligini baholash usullari. Bolalar va o'smirlar psixologiyasi asoslari, kognitiv va ta'limiy baholash usullari, psixometrik nazariya asoslari.

Kuchli taraflar va ehtiyojlarni aniqlash, ta'lim oluvchilar, ularning oilalari va ta'lim tashkiloti muammolarini hujjatlashtirish imkonini beruvchi turli manbalardan olingan ma'lumotlarni qayta ishlash usullari.

Dalillarga asoslangan ta'lim, xulq-atvor va ijtimoiy strategiyalar. Bolalarni himoya qilish asoslari, bolalarga nisbatan zo'ravonlik, qo'pol munosabat, beparvolik va ekspluatatsiya qilish belgilari va alomatlari, bolalarni himoya qilish bilan bog'liq muammolarni aniqlash asoslari va tegishli organlarga xabar berish, bolalarni himoya qilish muammolari/holatlari bilan shug'ullanadigan ijtimoiy xizmat va bolalarni himoya qilish xizmati xodimlarining majburiyatlarini bilish.

**1.2. Ta'lim dasturlarini amaliyotga tatbiq etishda psixologik-pedagogik va
metodik ta'minot**

**1-mavzu: Ta'lim sohasidagi qonunchilik va ta'lim oluvchilar oilasining xususiyatlari (2-soat
ma'ruza)**

O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi qonunchiligi. Ta'lim oluvchilar oilasining xususiyatlari, ta'lim oluvchilar oilasining kuchli tomonlari va ehtiyojlari, oilaviy madaniyat va bolalarning rivojlanishiga ta'sir etuvchi oila va ta'lim muassasaning o'zaro ta'siri.

Ota-onalar (ularning o'rnini bosuvchi shaxslar) bilan samarali muloqot qilish usullari va ularni ta'lim tashkilotidagi faoliyatni amalga oshirishga jalb qilish usullari. Bolalar va o'smirlarning psixologik va tarbiyaviy ehtiyojlari, ularning o'rganish qobiliyatiga ta'siri, bolalar va o'smirlarning motivatsiyasi, ijtimoiy, xulq-atvori, psixologik xususiyatlari.

Ota-onalarning (ularning o'rnini bosuvchi shaxslarning) ta'lim oluvchilarga nisbatan huquqlari. Barcha ta'lim oluvchilar uchun xavfsiz ta'lim sharoitlarini ta'minlash uchun ta'lim tashkilotining huquq va majburiyatlari.

2-mavzu: Psixologik-pedagogik fan metodologiyasi, pedagogik psixologiya asoslari (2-soat amaliy)

Psixologik-pedagogik fan metodologiyasi, yosh va pedagogik psixologiya asoslari, pedagogika va psixologiyada qo'llanadigan usullar. Umumiy ta'limning barcha darajalarida ta'lim oluvchilar tomonidan asosiy umumiy ta'lim dasturini o'zlashtirishning shaxsiy va meta-fan natijalarini tashkil etish hamda monitoringining uslubiy asoslari.

Psixologik tadqiqotlarni tashkil etish nazariyasi va usullari. Tadqiqot natijalarini tekshirish usullari. Ma'lumotlarni talqin qilish usullari va psixolog ishining natijalarini taqdim etish.

Asosiy umumiy ta'lim dasturlarini tashkiliy-uslubiy ta'minlash usullari. Kasbiy etika, shuningdek, maxfiylik tamoyillari va unga rioya etmaslik chegaralari.

Ta'lim muassasalarida bolalarga nisbatan zo'ravonlik holatlari aniqlanganda harakatlar algoritmi. Bola huquqlari va bolalar ta'limi sohasidagi xalqaro normalar va shartnomalar.

Kasbiy faoliyatni tashkil etish va amalga oshirish sohasidagi normativ-huquqiy hujjatlar. Davlat ta'lim standartlari. Asosiy umumiy ta'lim dasturlarini tashkiliy-uslubiy ta'minlash usullari. Ta'lim tashkilotida ish yuritish bo'yicha ko'rsatmalar.

1.3. Ta'lim jarayoni ishtirokchilariga psixologik maslahat berish

1-mavzu: Zamonaviy ta'lim nazariyalari (2-soat ma'ruza)

O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi qonunchiligi. Zamonaviy ta'lim nazariyalari, o'qitish va tarbiya texnologiyalari va vositalari, ulardan foydalanish chegaralari va imkoniyatlari. Maslahatning zamonaviy nazariyalari va usullari.

Ta'lim oluvchilarning rivojlanishining yosh normalariga muvofiq hamkorlikdagi va individual faoliyatini tashkil etish usullari. Maslahat ishlarini tashkil etish va o'tkazish uchun axloqiy me'yorlar.

Ta'lim jarayoni subyektlarini idoralararo tashkilotlar (resurs markazlari) faoliyatining tarmoq psixologik-pedagogik, tibbiy va ijtimoiy yordam olish usullari mazmuni to'g'risida xabardor qilish.

2-mavzu: Bola huquqlari va bolalar ta'limi sohasidagi xalqaro normalar va shartnomalar (2-soat amaliy)

Bola huquqlari va bolalar ta'limi sohasidagi xalqaro normalar va shartnomalar. Ta'lim faoliyatini boshqarish uchun zarur bo'lgan amaliy psixologiya asoslari, shu jumladan, yosh va kasbiy rivojlanish masalalari, shaxs va guruhlar psixologiyasi.

Xavf omillari va ularning oldini olish usullari, shuningdek, nizolarning oldini olish. Ta'lim oluvchilarning o'quv natijalarini, ijtimoiy rivojlanishi va psixologik salomatligini, maslahatlar va boshqa faoliyatlarni, yaxshilashga yordam beradigan omillar.

Ta'lim tashkilotida ijobiy va qulay psixologik iqlimni ta'minlashga yordam beradigan omillar. Maslahat usullari va turlari. Kasbiy standartlar, sohaga oid me'yoriy hujjatlar va ulardan ishlarni bajarishda foydalanish, maktab psixologining lavozim majburiyatlari.

1.4. Bolalar va ta'lim oluvchilar bilan olib boriladigan ijtimoiy-psixologik va rivojlantiruvchi ishlar

1-mavzu: Bolalar va ta'lim oluvchilar bilan olib boriladigan ijtimoiy-psixologik va rivojlantiruvchi ishlar masalalari (2-soat amaliy)

O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi qonunchiligi. Ta'lim tashkiloti sharoitida xavf omillarini kamaytirish va ta'lim oluvchilarning psixologik farovonligini oshirish usullari.

Ziddiyatli vaziyatlarning oldini olish va o'z vaqtida hal etish, ta'lim sifatini, ta'lim oluvchilarning ijtimoiy va psixologik farovonligini, ta'lim tashkilotidagi psixologik iqlim va xavfsizlikni oshirishga qaratilgan psixologik yordam ko'rsatish usullari.

Ta'lim oluvchilarda ta'lim va ularning ijtimoiy va (yoki) psixologik farovonligi bilan bog'liq ziddiyatli vaziyatlarning oldini olish va o'z vaqtida hal qilish usullari. Ta'lim oluvchilarning ta'lim ehtiyojlari, ta'lim tashkilotining xususiyatlari, hisobot talablari, tashkilotning ichki siyosati, sohaga oid me'yoriy hujjatlar, ta'lim tashkilotining resurslari.

Bolalarning tipik va atipik rivojlanishiga misollar, rivojlanishdagi nuqsonlarining turlari (ta'lim olishga qobiliyati yo'qligi, disleksiya, bajarish ko'nikmasi bilan bog'liq muammolar, Daun sindromi, autistik spektr holatlari, diqqat yetishmasligi va giperaktivlik sindromi, harakatlardagi nomuvofiqlik, rivojlanishning kechikishi).

Nogironligi bo'lgan bolalarning ta'lim, psixologik, ijtimoiy va kasbiy ehtiyojlarini qondirish uslublari va baholash usullari. Ta'lim oluvchilarning individual farqlari, qobiliyatlari va boshqa xususiyatlari, ularning rivojlanish va ta'lim olishga ta'siri.

Bolaning psixologik rivojlanishiga, ta'sir qiluvchi omillar (din, madaniyat, urf-odatlar, millat, ijtimoiy-iqtisodiy holat), shuningdek, qo'pol munosabat va beparvolik belgilari. Ta'lim oluvchilar va ota-onalarga (ularning o'rnini bosuvchi shaxslarga) kasbga yo'naltirish bo'yicha maslahat berish usullari.

Ijtimoiy-ruhiy va rivojlantiruvchi ishlarining zamonaviy nazariyalari, yondashuvlari va amaliyoti. Ijtimoiy-ruhiy ishlarini olib borish uchun ta'lim oluvchilarga va ularning ota-onalariga (ularning o'rnini bosuvchi shaxslarga), shu jumladan, alohida saqlash sharoitlariga muhtoj bo'lgan ta'lim oluvchilarga psixologik ta'sir ko'rsatishning maxsus vositalari.

Turli toifadagi ta'lim oluvchilarning, shu jumladan, maxsus ta'limiy ehtiyojlarga muhtoj bo'lganlarning rivojlanish qonuniyatlari. Ijtimoiy-ruhiy va rivojlantiruvchi masalalarini hal qilishga imkon beradigan standart usullar va texnologiyalar, shu jumladan, boshqa mutaxassislar (defektolog-pedagog, logoped-pedagog) bilan hamkorlikda.

Guruh dinamikasining qonuniyatlari. Guruh ijtimoiy-ruhiy va rivojlantiruvchi ishlarining usullari va texnikasi. Rivojlantiruvchi ishlarining samaradorligini baholash va takomillashtirish usul va uslublari.

Bola huquqlari va bolalar ta'limi sohasidagi xalqaro normalar va shartnomalar. Biologik, madaniy va ijtimoiy omillarning ta'lim oluvchilarning kognitiv va akademik ko'rsatkichlariga ta'siri. Kognitiv va akademik ko'nikmalarni rivojlantirish usullari, shu jumladan, maxsus ta'limiy ehtiyojlarga muhtoj bo'lgan ta'lim oluvchilarda.

1.5. Kasbga yo'naltirish, ta'lim oluvchilarga kasbiy o'z o'zini anglashda ko'maklashish

1-mavzu: Kasbga yo'nallirish, ta'lim oluvchilarga kasbiy o'z o'zini aniqlashda ko'maklashish masalalari (2-soat amaliy)

O'zbekiston Respublikasining ta'lim va xodimlarni boshqarish sohasidagi qonunchiligi. Ta'lim oluvchilar va ota-onalarga (ularning o'rnini bosuvchi shaxslarga) kasbga yo'naltirish bo'yicha maslahat berish usullari.

Pedagogik psixologiya nazariyalari va usullari. Boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim, o'rta professional ta'lim, oliy ta'lim, shuningdek, kasbiy tayyorgarlik kurslari sohasida xizmat ko'rsatadigan shahar (aholi punkti) ta'lim tashkilotlari ro'yxati.

Ta'lim oluvchilarda mehnatga bo'lgan ongli munosabatni rivojlantirish, ularning imkoniyatlari, qobiliyatlariga muvofiq va mehnat bozori talablarini hisobga olgan holda faoliyat sohasini tanlash erkinligi sharoitida kasbiy o'zini o'zi anglash shakllari va uslubiy asoslari.

Bandligini ta' minlashda qiyinchiliklarini osongina bashorat qila oladigan ta'lim oluvchilarning ayrim guruhlarini qo'llab-quvvatlash: alohida saqlash sharoitlariga muhtoj bo'lgan ta'lim oluvchilar, noqobil oila farzandlari va boshqalar.

II. NOGIRONLIGI BO'LGAN, ALOHIDA SAQLASH SHAROITLARIGA MUHTOJ SHAXSLAR VA IQTIDORLI TA'LIM OLUVCHILARGA PSIXOLOGIK-PEDAGOGIK YORDAM KO'RSATISH

2.1. Bolalar va ta'lim oluvchilarni psixologik tashxislash

1-mavzu: Bolalar va ta'lim oluvchilarni psixologik tashxislash masalalari (2-soat ma'ruza)

O'zbekiston Respublikasining malaka, shuningdek, ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilarining kasbiy mahoratini oshirish sohasidagi qonunchiligi. Bolalarning tipik va atipik rivojlanishiga misollar va rivojlanishdagi nuqsonlarining turlari (ta'lim olishga qobiliyati yo'qligi, disleksiya, bajarish ko'nikmasi bilan bog'liq muammolar, Daun sindromi, autistik spektr holatlari, diqqat yetishmasligi va giperaktivlik, dispraksiya, rivojlanishning og'ir va chuqur kechikishi).

Psixodiagnostika nazariyasi, metodologiyasi, psixodiagnostik usullarning tasnifi, ularning imkoniyatlari va cheklovlari, ularga qo'yiladigan talablar. Ta'lim oluvchining psixologik-pedagogik xaritasi va o'qitilayotgan jamoaning tashxis ma'lumotlaridan kelib chiqadigan tashxisdagi muammolarini hal qilishga imkon beradigan zamonaviy usul va texnologiyalar.

Axborotni yig'ish, birlamchi qayta ishlash usullari, psixologik kuzatuvlar va tashxis natijalari. Psixologik tashxis natijalarini matematik qayta ishlash usullari. Muammolarni hal qilishning modellari va tuzilmalari va ularning bosqichlari.

Ekologiya asoslari va atrof-muhit omillarining bola va oila farovonligiga ta'siri. Psixologik tadqiqotlarni tashkil etish nazariyasi va usullari. Tadqiqot natijalarini tekshirish usullari. Psixodiagnostik tekshiruv natijalarini talqin qilish va taqdim etish usullari. Bola huquqlari va bolalar ta'limi sohasidagi xalqaro normalar va shartnomalar.

2.2. Ta'lim oluvchilarning rivojlanishida xulq-atvorlaridagi buzilish va og'ishlarning psixologik profilaktikasi

1-mavzu: O'zbekiston Respublikasining malaka va kasbiy mahoratini oshirish sohasidagi qonunchilik asoslari (2-soat ma'ruza)

O'zbekiston Respublikasining malaka, shuningdek, ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilarining kasbiy mahoratini oshirish sohasidagi qonunchiligi. Bolalar, o'smirlar va yoshlarni har xil turdagi ta'lim tashkilotlari sharoitlariga moslashtirish usullari. Jamoada qulay ijtimoiy-psixologik iqlimni shakllantirish va saqlashning zamonaviy nazariyalari.

2-mavzu: Ijtimoiy-psixologik iqlimni sozlash usullari (2-soat amaliy)

Ijtimoiy-psixologik iqlimni sozlash usullari, nizolarni hal qilish. Mutaxassislarning "kasbiy zo'riqish"ining oldini olish nazariyalari va usullari. Ta'lim oluvchilarning ortiqcha ruhiy zo'riqishining oldini olish va olib tashlashning namunaviy holatlari va usullari.

3-mavzu: Kasbiy va ijtimoiy-psixologik moslashuv nazariyalari (2-soat amaliy)

Kasbiy va ijtimoiy-psixologik moslashuv nazariyalari, ularning samaradorligini ta'minlash usullari va uslublari.

4-mavzu: Bola huquqlari va bolalar ta'limi sohasidagi xalqaro normalar va shartnomalar (2-soat amaliy)

Bolalar, oilalar, maktablar va jamoalarning xilma-xilligi bilan bog'liq tamoyillar va tadqiqotlar, shu jumladan, bola rivojlanishi, din, madaniyat va madaniy o'ziga xoslik, irq, ijtimoiy-iqtisodiy holat va boshqa o'zgaruvchilar bilan bog'liq omillar. Bola huquqlari va bolalar ta'limi sohasidagi xalqaro normalar va shartnomalar.

2.3. Ta'lim oluvchilarning xulq-atvorlari va rivojlanishini ijtimoiy-psixologik qo'llab-quvvatlash

1-mavzu: Ta'lim oluvchilarning xulq-atvorlari va rivojlanishi masalalari (2-soat ma'ruza)

Ijtimoiy-ruhiy ish va bolalarni psixologik qo'llab-quvvatlashning zamonaviy nazariyalari, yo'nalishlari va amaliyoti. Xulq-atvorini ijtimoiy-ruhiy qo'llab-quvvatlashga muhtoj bolalarni qo'llab-quvvatlash usullari, ta'lim oluvchilar ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda psixologik-pedagogik usullar.

Har bir bolaning shaxsini rivojlantirish uchun maqbul psixologik va pedagogik sharoitlarni yaratish asosida aqliy rivojlanishida nuqsoni (aqliy, hissiy, motivatsion, xulq-atvor, idrok, harakat va boshqalar) bor bolalarni psixologik-pedagogik qo'llab-quvvatlash.

Bolalar va o'smirlarning tipik va atipik rivojlanishi. Bolalar va o'smirlar psixologiyasi. Inklyuziv ta'lim tamoyillari va standartlari. Xulq-atvorga salbiy tibbiy, ijtimoiy, oilaviy va boshqa atrof-muhit ta'siri turlari (ovqat hazm qilish buzilishi, o'spirinlikdagi homiladorlik, o'z joniga qasd qilishga urinishlar).

Intervyu usullari. Maslahat berish texnikasi. Ijobiy ish natijalarini birlashtirish va mustahkamlash uchun ijtimoiy-ruhiy dasturlarning samaradorligini aniqlashga qaratilgan ijtimoiy-ruhiy qo'llab-quvvatlash samaradorligini tekshirish usullari.

2-mavzu: Ta'lim oluvchilarni ijtimoiy-psixologik qo'llab-qvvatlash usullari (2-soat amaliy)

Guruh dinamikasining bosqichlari, bolalarni guruhda ijtimoiy-ruhiy qo'llab-quvvatlash usul va uslublari. Ta'lim oluvchilarni ijtimoiy-ruhiy qo'llab-quvvatlash jarayonida shaxsiy faollikni oshirish usul va uslublari. Ta'lim oluvchilarni ijtimoiy-ruhiy qo'llab-quvvatlash samaradorligini aniqlash va nazorat qilish usul va uslublari.

Bolalar uchun tashxis va ijtimoiy-ruhiy rivojlanish masalalarini hal qilishning standart usullari va texnologiyalari. O'smirlarda qiyinchiliklarga duch kelgan bolalar shakllari va belgilari, bolalarda bu xatti-harakatlarni ijtimoiy-ruhiy qo'llab-quvvatlash shakl va belgilari.

Biologik, madaniy, ijtimoiy va vaziyat omillarining ta'lim oluvchining xulq-atvori, ta'lim olishi va ruhiy salomatligiga ta'siri. Ta'lim oluvchilarning psixologik salomatligini yaxshilashga ko'maklashish usullari.

2.4. Ta'lim jarayoni ishtirokchilari ta'lim-tarbiyasining psixologik jihatlari

1-mavzu: Ta'lim jarayoni ishtirokchilari ta'lim-tarbiyasining psixologik jihatlari masalalari (2-soat amaliy)

O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari, shuningdek, boshqaruvga oid soha hujjatlari. Ta'lim oluvchilarning ehtiyojlari va shaxsiy imkoniyatlarini inobatga olgan holda ta'lim tashkilotidagi psixologik ta'limning vazifalari va tamoyillari.

Ta'lim oluvchilarning individual farqlari, qobiliyatlari va boshqa xususiyatlari. Ta'lim muassasalaridagi tarafkashlik va stereotiplarning ta'lim sifatiga ta'siri. Ta'lim oluvchilarning ta'limiy ehtiyojlari va shaxsiy imkoniyatlarini hisobga olgan psixologik ta'limning shakllari va yo'nalishlari, texnikasi va usullari. Pedagogika asoslari, turli toifadagi ta'lim oluvchilar bilan ishlaydigan o'quv jarayonining katta yoshli ishtirokchilarini o'qitish shakllari va usullari.

2.5. Inklyuziv ta'lim asoslari

1-mavzu: Inklyuziv ta'lim asoslari masalalari (2-soat amaliy)

Inklyuziv ta'lim bo'yicha xalqaro va milliy normativ-huquqiy hujjatlar, ularning mazmun va mohiyati. Inklyuziv ta'limning maqsadi va vazifalari, alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalar uchun

maktablarda inklyuziv ta'lim va boshlang'ich tayanch korreksion sinflar faoliyatini yo'lga qo'yish, qabul qilish, nazorat qilish va boshqarish tartibi hamda o'quv-tarbiya jarayonini tashkil etish.

Inklyuziv ta'limni joriy qilish bosqichlari. Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida inklyuziv ta'limni tashkil etishning bosqichma-bosqich amalga oshirish jarayonlari hamda xorijiy va milliy tajriba. Inklyuziv ta'limni tashkil etishda yuzaga keladigan muammo va yechimlar.

III. TA'LIM MUHITI QULAYLIGI VA XAVFSIZLIGINING PSIXOLOGIK EKSPERTIZASI (BAHOLASH)

3.1. Ta'lim muhiti qulayligi va xavfsizligini psixologik baholash

1-mavzu: Ta'lim muhiti qulayligi va xavfsizligini psixologik baholash masalalari (2-soat amaliy)

O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari, shuningdek, xodimlarni boshqarishga oid soha hujjatlari. Bolalar va yosh psixologiyasi. Bolaning ta'lim olishida oilaning ahamiyati. Ta'lim oluvchilarning psixologik farovonligini oshirishga qaratilgan oilalar va pedagoglar o'rtasidagi hamkorlik va sheriklikni rivojlantirish usullari.

Xavfsiz ta'lim muhitini ta'minlashni rejalashtirish va nazorat usullari. Xavfsiz ta'lim muhitini ta'minlash uchun ma'lumotlarni yig'ish usullari. Xavfsiz ta'lim muhitini ta'minlash uchun ma'lumotlarni tahlil qilish va qayta ishlash natijalarini umumlashtirish usullari.

Ta'lim oluvchilarning psixologik salomatligini yaxshilashga yordam beradigan omillar. Salomatligida nuqsoni bo'lgan ta'lim oluvchilarning psixologik salomatligi sohasidagi dolzarb resurslar va xizmatlar.

Pedagogik psixologiya nazariya va usullari. O'quv jarayonini tashkil etish tarixi va nazariyasi. O'quv jarayoni natijalari va mazmunining sifatini baholashni nazorat qilishda qo'llanadigan psixologik-pedagogik tashxis usullari.

Ta'lim oluvchilarning yosh fiziologiya va gigiyenasi asoslari, ularning o'quv jarayonida xavfsizligini ta'minlash. Ta'lim muhitining parametrlarini, shu jumladan, ta'lim muhitining qulayligi va psixologik xavfsizligini baholashning psixologik usullari.

IV. KASBIY RIVOJLANISH

4.1. O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish

1-mavzu: O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish masalalari (2-soat ma'ruza)

O'z-o'zini baholash va psixologning kasbiy faoliyatining kuchli va zaif tomonlarini aniqlash jarayoni. O'zini kasbiy rivojlantirishni rejalashtirish. Axborot va kompyuter texnologiyalari. Chet tili (o'qitiladigan fan doirasida). Hayot davomida ta'lim olish va uzluksiz kasbiy rivojlanish zarurati. "Kasbiy zo'riqish"ning oldini olish usullari. Nutq madaniyati.

Mustaqil ta'limning mazmuni, uni tashkil etish va baholash

Mustaqil ta'limning mazmuni o'quv rejada keltirilgan modullar asosida olib boriladi. Har bir fanning mazmunidan kelib chiqib, fan dasturida topshiriqlar kiritiladi. Mustaqil ta'lim uzluksiz kasbiy ta'lim elektron platformasida baholanishi nazoratga olinadi.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar ro'yxati I.

Normativ-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi: 2023-yil 30-aprelda qabul qilingan [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/docs/-6445145>.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni: 2020-yil 23-sentyabr, O'RQ-637-son [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/docs/-5013007>.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish va sohani rivojlantirishni yangi bosqichga ko'tarish to'g'risida"gi qarori: 2017-yil 28-iyul, PQ-3160-son [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/docs/-4071203>.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi farmoni: 2019-yil 29-aprel, PF-5712-son [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/docs/-4312785>.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi farmoni: 2022-yil 28-yanvar, PF-60-son [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/docs/-5841063>.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022-2026-yillarda maktab ta'limini rivojlantirish bo'yicha milliy dasturni tasdiqlash to'g'risida"gi farmoni: 2022-yil 11-may, PF-134-son [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/docs/-6008663>.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2019-2025-yillarda O'zbekiston Respublikasi aholisining ruhiy salomatligini muhofaza qilish xizmatini rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori: 2019-yil 13-fevral, PQ-4190-son [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/docs/-4201081>.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Xalq ta'limi sohasidagi ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo'llab-quvvatlash hamda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori: 2021-yil 25-yanvar, PQ-4963-son [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/docs/-5239538>.
9. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'quv asbob-uskunolari va anjomlarining xavfsizligi to'g'risidagi umumiy texnik reglamentni tasdiqlash haqida"gi qarori: 2017-yil 2-iyun, 345-son [Elektron manba]. - URL: <https://www.lex.uz/docs/-3231533>.
10. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'quvchilarni psixologik-pedagogik qo'llab-quvvatlash ishlarini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi qarori: 2019-yil 12-iyul, 577-son [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/docs/-4417140>.
11. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Umumiy o'rta ta'lim muassasalarining 10-11-sinflari o'quvchilarini kasb-hunarga tayyorlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori: 2021 -yil 30-dekabr, 792-son [Elektron manba]. -URL: <https://lex.uz/docs/-5800745>.
12. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Xalq ta'limi xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini tashkil etish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi qarori: 2022-yil 17-yanvar, 25-son [Elektron manba]. - URL: <https://lex.uz/ru/docs/-5828765>.

II. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari

1. Mirziyoyev Sh. M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016-yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017-yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017-yil 14-yanvar. - Toshkent: O'zbekiston, 2017. - 104 b.

III. Asosiy adabiyotlar

1. Abdurahmonov F. M. Kasbiy stress, emotsional so'nish holatlari profilaktikasi va korreksiyasiga qaratilgan korreksion dastur. - Toshkent:... 2022.
2. Baratov Sh. Ta'limda psixologik xizmat asoslari. Monografiya. - Toshkent: Ma'naviyat", 1999. - 302 b.
3. Hojiboyev I. Umumiy psixodiagnostika. O'quv qo'llanma. - Buxoro: 2023. - 235 bet.
4. Ismailov A., Daminov H., Karimov N., Ahmedov X., Tog'ayeva G., Qosimova Z. O'quvchilarni xalqaro tadqiqotlarga tayyorlashga mo'ljallangan, umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'qituvchilari, soha mutaxassisleri, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari o'quvchilari uchun mo'ljallangan test topshiriqlari to'plami. Axborotnoma 1-son. - Toshkent: O'qituvchi, 2020. - 22 b.
5. Ishmuhammedov R. J., Yuldashev M. A. Ta'lim va tarbiyada innovatsion pedagogik texnologiyalar. - Toshkent: Nihol, 2013. - 96 b.

6. Ishmuhammedov R. O'quv jarayonida interfaol uslublar va pedagogik texnologiyalarni qo'llash uslubiyati. - Toshkent: RBIMM, 2008. - 68 b.
7. Jabborov X. X. O'qituvchining kasbiy faoliyatga psixologik tayyorligi va kasbiy stress, kasbiy (emotsional so'nish) holatlari diagnostika test to'plami. - Toshkent:2022.
8. Karimova V. M. Ijtimoiy psixologiya. Darslik. - Toshkent: Fan va texnologiya, 2012. - 172 b.
9. Nishonova Z. T. Yosh davrlari va pedagogik psixologiya. Oliy pedagogik o'quv yurtlari uchun darslik. - Toshkent:2013. - 364 b.
10. Nishonova Z. T., Abdullayeva D., Baykunosova G. O'smirlik davri psixodiagnostikasi va psixokorreksiyasi. Uslubiy qo'llanma. - Toshkent:... 2015.
11. Qodirov U. Yoshlarni destruktiv ta'sirlardan himoyalashning psixologik jihatlar. Monografiya. - Toshkent: Fan va texnologiyalar, 2013. - 236 b.
12. Qodirov U., Jumayev U. Kasb psixologiyasi. - Toshkent: 2022. - 301 b.
13. Qodirov B. R. Iqtidorli bolalarning birlamchi tanlovi metodikalari. Uslubiy qo'llanma. - Toshkent: 2014. - 75 b.
14. Shoumarov G'. B., Qodirov U. D., Hojiboyev I. I. Oilaga psixologik yordam ko'rsatish asoslari. O'quv qo'llanma. - Toshkent: Tafakkur bo'stoni, 2014. - 234 b.
15. Shoumarov G', Saidov B., Qodirov U., Sog'inov N. O'zbekistonda suitsid muammolari va ularning oldini olish yo'llari. Uslubiy qo'llanma. - Toshkent, 2022.

IV. Elektron manbalar

1. gov.uz - O'zbekiston Respublikasi Hukumati portali.
2. my.gov.uz - yagona interaktiv davlat xizmatlari portali.
3. uzedu.uz - Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining rasmiy sayti.
5. infocom.uz - "Raqamli iqtisodiyot" ilmiy-elektron jurnali sayti.
6. uza.uz - O'zbekiston Milliy axborot agentligi sayti.
7. kitob.uz - Respublika bolalar kutubxonasi sayti.
8. ziyonet.uz - axborot ta'lim portali.
12. lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi.
15. educare.uzedu.uz - ijtimoiy-psixologik, tibbiy-psixologik, psixologik-pedagogik ma' lumotlar portali.